

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Egy óra . . . 1 kor. Egy óra . . . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolós szerkesztő:
IFJ. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Placz-utca 47. és 49. szám.

Köztársaság.

Irta: dr. Kalmár Antal.

Kossuth Lajos allapította meg azt az örökigaz tételt, hogy egy nemzet sohase válasszon királyul oly fejedelmet, aki más országon is uralkodik.

Tudjuk azonban, hogy Magyarország 168. óta nem választ királyt, mert a magyar nemzet — az osztrák császárság pirulájában öröklő a királyt. Öröklő az elfajult királysági intézmény mindazon örökletes büneivel együtt, amelyek a királyságokat összeférhetlenné tették a multban és összeférhetlenné teszik a jelenben is — a népek szabadságaival.

Ezek a bűnök lassan bár, de biztosan érlelik meg a viszonyokat arra nézve, hogy a királyságok Európa földszinjéről is elpusztuljanak s a köztársaságok mindenütt kiviragozzanak.

A magyar nép konzervatív hajlamaiba egy ezredév viszontagsága csöpögtette bele a monarchikus érzelmeket, — s így lehet, hogy Magyarországon még korán jövünk, gyertyát még napvilággal gyújtunk, de országunk sűrű válságának belső okaira és korunk üto

erejére tapintva: meg kell értenünk annak lüktetését s el kell ültetnünk azokat az eszméket, amelyek majd megérlelődve, a mai monarchikus Magyarországot — egy nagy történeti pillanathban — alkotmányos uton létrejött demokratikus köztársasággá alakítják át.

Az elűtetésnél egyébiránt számításba kell vennünk nemcsak a magyar alkotmányosságunknak hihetetlen semmibe vételeit, a nemzeti akarathoz abszolút bécsi göggel való ignorálását és az alkotmányosság elveinek tökéletlen, sőt semmi módon való nem érvényesülését, hanem azt is, hogy a magyar országgyűlés tagjainak és a magyar értelmiségnek jó felerésze szívében már ugy is köztársasági érzelmű.

És a magyar pór nép?

Ez azt tartja, hogy a bécsi német uralomnál a török se volt rosszabb, tehát csak jobb jöhet, ha köztársaság lesz. Meg kell adni, hogy a magyar népek ebben szent igaza is van.

Annyi bizonyos, hogy a köztársaság nem fogja letagadni a magyar nemzet szénséges jogait, amint letagadja Bécs és letagadja a monarchia; annyi bizonyos, hogy a köztársaság nem fogja

a szívünkhöz nőtt ideáljainkat leszaggatni, amint leszaggatja Bécs és leszaggatja a monarchia; annyi bizonyos, hogy a köztársaságban egyvívású lesz a nemzet minden hü fia, a kik nem tartják magukat földi isteneknek, amint tartja magát Bécsnek minden ija-fia és tartja magát a spanyol etikettes monarchia; annyi bizonyos, hogy a köztársaság nem fog egy gyűlölt katonai kormányt küldeni a nemzet nyakára, mint küld Bécs és küld a monarchia.

Hogy tehát szabadon kimondhassuk és nyíltan hirdethessük azt, amit már ugyis mindannyian érzünk és gondolunk, de ki nem mondtunk; hogy tehát ne legyünk mindannyian született diplomaták, akik csak arra törekednek, hogy radikális gondolataikat képmutatóan eltakargassák: a köztársasági eszmék korszerű megértelesére és azoknak politikai és közjogi uton való terjesztésére szükség van.

A köztársasági eszmék rendszeres terjesztése mellett — a perszonálunióig mi is vérbeli 48-asok vagyunk, a Negyvennyolcznak minden porcziká-

Falusi zsidók.

VII.

Csufolta Csengeri.

Mindketten mészárosmesterek voltak, Izsák zsidó, meg hajdu Csengeri is.

Izsák zsidó atelejnagyszakáltu, nyurga, csontos zsidó volt. Hajdu Csengeri meg zömök magyar, de széles kötésű vállban, meliben; ha az Izsák zsidó tagója súlyos volt, a hajdu Csengerié meg kétszer súlyosabb, mint a vaját, ugy csapta kétféle a legkeményebb velős konzot.

Izsák zsidónak hosszú volt az ábratja, meg az orra. Kékszemű halgatag, kimért természetű ember volt. A tatárosan nyomott arcú, barna piros, kerek borotvált képű, villogós apró feketeszemű Csengeri hajdu meg afajta magyar volt, akiről hajduföldön egy szokás mondani, hogy nem fér a bőrében. Tréfára szer, szilaj hajdu volt Csengeri. Zsíros bőr nadrágot zsíros bekötő, embersegesen patkolt — Kállai lakatos pat-

kolta meg! — borjubőr csizmát viselt Csengeri. Nánáson — odaelő — Szathmári mester szokott ilyen tartós, mégis takaros magyar csizmát szabni.

Voltaképen darab jószágot, tehenet, ökröt, bikát sem Izsák zsidó, sem a hajdu Csengeri nem vágta. Csuhány urnak, Csuhá uramnak, meg a többi székgyazda uraknak engedték át ezt a hasznos dícsőséget. Izsák zsidó, meg a hajdu Csengeri borjut szurtak, birkát nyuztak és ennek a hasznából keresték előbbre haladásokat. . . . Elhettek volna is, csak az a tatárképű Csengeri állhatta volna Izsák mestert. De nem állhatta. Sertette a hajdu büszkeségét, hogy az is borjut szur, birkát nyuz, szöket tart, mint ő, kinek őst bár nem nemesítette a nagy Boeckai, de szabad paraszti ágnak becsülte magát. És ha már ökö lel, tagolval, a változott idők szomorú felfogása és törvényei miatt, nem árthatott Izsák zsidónak, fulánkos nyelvét szabadította reá. És a hol négy szemkötőt találtak: uton, vágóhídon: a szilaj, a fürgő Csengeri mindenütt, min-

dig mőkázott a nehézléptű, halgatag, szomorkás nyurga zsidóval. Izsák mester szakállatövét vakargatta, a fogát csikorgatta, az öklét szorongatta máncseszter nadrágja zsebében. . . . Igazi átka volt, igazi átka lett neki Csengeri; de a sodrából voltaképpen csak akkor zökken ki, midőn ravasz hajdu Csengeri a „nyulfark” csufnevet koholta reá.

Bármerre fordult és ballagott szegény Izsák, ha Csengerivel találkozott, az a fekete harsabajuszu ember süvöltős hangján mindig rásziszegte:

— Nyulfark! nyulfark! . . .

Nhézléptű Izsák majd megörült, ha Csengerit látta, ha Csengeritől ezt a csufondáros szót hallotta.

Puky Gyula, ezimeres tajtékipájú, ezimeres kövű gyürüs bizáki Puky Gyula volt akkor Hajdunánáson a fő-főjárásbíró és midőn a nyurga Izsák mester Csengeritől származó számos méltatlan csufoltatásit tovább már nem állhatta, szaladt, rohant egyenesen a főbíró urhoz; panaszt tön,

Lithion tartalmu!

Gyógyviz és üdítő ital. Szénsavdus.
 Könnyen emészthető!!

Szakorvosok, előkelő betegek által, vesebajoknál, húgyhólyag-bántalmaknál, emésztési és légzési szervek hurutainál páratlan sikerrel alkalmazzák, illetve használják. Magyarország legolcsóbb gyógy- és élvezeti vizeinek egyike. **A SZULTÁN-FORRÁS** kútkeszelsége: **Holénia Béla Eperjes.** — Kapható **Kontsek Géza** urnál Debreczenben.

A singléri

Szultán-forrás

Lithion tartalmu!

húgyoldós és húgyhajtó
 hatása!

ját elfogadjuk s 48 ért — nagy nemzeti küzdelmeink csatáson — az országos függetlenségi és 48-as párttal karöltve, tántoríthatatlanul küzdünk.

Amikor azonban a Negyvennyolcz a perszonálunióval megáll: akkor mi — mint republikánusok — egy lépéssel tovább megyünk, de nem a Negyvenkilencz, hanem a — Köztársaság felé. Nem detronizálunk, de törvényes uton: — államformát változtatunk.

Alkotmányos küzdelmeinkben pedig még azokat is teljes erőnkkel segítjük, akik közjogilag a Hatvanhétnek, tehát már egy meglevő törvénynek paritásos végrehajtását követelik. Mert hogy képletes kifejezéssel éljünk: ennek a teljes paritásnak az elérése 18 lépés, a perszonálunióé 19 és a köztársaságé: husz. Hogy tehát a nemzet ehhez a huszadik lépéshez eljuthasson: előbb a 19 lépést kell megtenni. Mi a 19-et a magyar Haza és a teljes Népszabadság nevében: a nemzettel együtt, egy uton, avval teljes egyetértésben akarjuk megtenni. De a huszadikhoz sem akarunk más módon jutni.

Politikai hireink.

Budapest, július 4.

Nemzeti liga.

Szombaton délután a függetlenségi párt egyik kiváló tagjának lakásán bizalmas jellegű értekezlet volt. Az értekezleten, melyen tizenkét képviselő vett részt, egy országos mozgalom megindítását határozták el. Nemzeti ligát fognak szervezni, melynek feladata a politikai életben való vezető szerep lesz. A nemzeti liga lesz hivatva minden nemzeti mozgalom vezetését átvenni, azt szervezni, szóval a társadalom minden rétegének a nemzetet érintő politikai ügyekben való állásfoglalását kifejezésre juttatni. A ligának a tervezet szerint minden nagykoru magyar állampolgár tagja lehet és ezen tagsági kötelem semmiféle anyagi teherrel nem jár. A szervezést vezető képviselők már a legközelebbi napokban publikálni fogják a nemzeti liga kiáltványát.

hogy öt mindig ócsárolja, mindig „csifolja” borjuvágó hajdu Csengeri.

Puki főbíró a nagy Csóhány tömlőcz-tartóval, a ki még a Napoleoni-hadakból hozta haza krétafehér huszárköppönyegét, menten és rövid uton maga elé idézte piaci mézárszékéből borjuvágó Csengerit. Szembesítette őket. Izsák zsidó egyre csak azt hajtogatta, hogy „csifolja” ötöt Csengeri; a széles képű Csengeri pedig apró fekete szemét hunyorgatván, állhatatosan tagadott, hogy neki semmi köze ehhez a jámbor zsidóhoz. És mivel Izsák zsidó sem akarta a száján kibocsátani, mint csufolja őt a hajdu Csengeri, czimeres tajtékpipás Puky főbíró vállvonogatva bocsátotta el a furcsa feleket.

Kajánul villant meg a Csengeri apró fekete szeme és alig csukódott be mögöttük a főbíró szobájának ajtaja, az előszobában mindjárt odasziszegte Izsák zsidónak:

— Nyulfark! Nyulfark!

A szerencsétlen Izsáknak mintha csak árat szurtak volna a máneseszternadrágos felszáradt temporába, olyant hördült, olyant ugrott. Két kezét homlokához csapván rohant vissza Puki főbíróhoz.

Megsemmisített vármegyei határozat.

Tolna vármegye szeptemberi közgyűlésén élénk feltűnést keltett, hogy gróf Benyovszky Rezső nagybirtokos, a köesdi kerület orsz. képviselője erős beszédben osztorozta a megye klikkrendszerü politikáját és a napirenden levő 100 km-es ut ügy rendezését a megye szempontjából felelte károsnak bizonyította. Amde a közgyűlés 82 szavazattal 36 ellen a megyei klikk tervet elfogadta és a felszólalásnak helyt nem adott. Tolna megyében ez volt az első eset, hogy egy tekintélyes, független csoport szembe helyezkedett a nagyszámu megyei érdekes csoporttal. Benyovszky Rezső gróf a sérelmes határozatot megfélebbezte a kereskedelmi miniszterhez és amint a beérkezett rendelet bizonyosan méltán, mert a miniszterium a gróf érvelésének helyt adott a vármegyét felszólította, hogy az utügyet a közérdeknek és az igazságnak megfelelően intézze el.

A hercegprimás levele a királynak.

Bécsből jelentik, hogy a király Vaszary Kolos biboros herceg primáshoz fordult tanácsért, mondaná meg, mennyi igazság van a nemzeti küzdelemben és mennyi benne az igaztól szított szenvedély. Nem mint hercegprimáshoz intézi ezt a kérdést, hanem inkább mint történettudóhoz.

A primás hódoló tisztelettel válaszolt a királynak. Valóságos memorandumot dolgozott ki, a melyben kimutatta, hogy az amiért most a nemzet küzd, életének feltételeihez tartozik. Nem föllobbanó szenvedély ez, hanem élettörténetének egészséges megnyilatkozása.

Megérthette ezt a felséges czimzett is.

Magyar küldöttség Japánban.

Budapest, július 4.

Néhány hét multán, július hó 28-án indul Eötvös Károly magyar csapata Japánba. Nevezetességre e kirándulást az emeli, hogy maga Eötvös Károly járul a követséggel a mikádó elé és Oyama generális elé. Eötvös? Akinek támadhatott minden fajta szen-

— Nagyságos főbíró ur! Tessék visszaparancsolni a Csengerit . . . Csifolt, már megint csifolt Csengeri . . .

A főbíró kiáltására Csengeri is visszafordult és ismét csak azt erősítgette, hogy neki semmiköze ehhez a jámbor zsidóhoz.

Izsák mester toporgott. Veresedett mint a rák. A gutái és környékezte. Nagyokat hördült, nagyokat nyelt; de végül mégis szegyenlősen megkötötte magát és hában buzdította a főbíró:

— Hát mondja már! legalább maga mondja, hogy csufolta Csengeri . . .

Csengeri, a ravasz hajdu Csengeri sunyítva mosolygott a harscsa bajusz alól, mi közben Izsák zsidó szeméit lesütvén, a ke erü szótól fojtogatvatva, a csufága elől kitérőleg himmegte, hummogta:

— Ü thodja, ü mondja, hogy csifol . . . És inkább a nyelvét harapta volna ke té Izsák mester, mintsem kibökje a csufszót. hogy „nyulfark! nyulfark!”, a mely holtanapjáig szunyogcsipésként zümmögött a tülzbe, a lehető nagy, szörös és göndörtineses fülébe . . .

ifjabb Mórócz Pál.

vedélye, de utazó szenvedélye soha. És hogy a kor is rásúlyosodott: ime most ellenállhatatlan benne a vágy, hogy otthonában lássa a legujabb kor legnagyobb hőseit: a japánokat.

Hogy a bécsi japán követség ügyésze itt járt, mindenféle tájékozást beszerzett Eötvös Károlyról. És ami jelentést róla a mikádónak küldött: neki is dicsősége, de még nagyobb dicsősége a nemzetnek. Jelentése szól az ország nagy írójáról, nagy politikusról, nagy jogászáról. A követségi ügyész, hogy a mikádó ismerőseként fogadhassa Eötvös Károlyt, a nagy író műveit már elküldötte dr. Matzumura Shonen tokiói egyetemi professzornak, aki jól tud magyarul és arra kérte, hogy válogasson belőle és amit kiválasztott, fordítsa japánra és juttassa a mikádóhoz.

A császári hajó a marseillei kikötőből indul, nem pedig Liverpoolból, amint azt tervezték. Még pedig azért nem, mert a Marseilleből induló követségi hajóra többen férnek és a hajó gyorsabb járatu is, mint a londoni japán követség hajója.

A magyar küldöttség fogadása rendkívül barátságos lesz. Singapurban, Hongkongban és Shangaiban a japán követség rendez hivatalos fogadtatást. Nagasakiban, Kobeban, Jokohamában és Tokióban pedig a fogadtatás rendezését a Kihin Kivai (Welcom Society) társaságra bizta a japán miniszterium.

Hogy kik vesznek részt a követségben? Ma még nem tudjuk. A követség többi tagjait a szervező százás bizottságból válogatják ki, amelynek névsorát itt közöljük:

Achim L. András országgyűlési képviselő, Barabás Béla orsz. képviselő, Barabási Balogh B. fővárosi tanító, dr. Benedek János országgyűlési képviselő, Benitzky Ödön hírlapíró, Bodnár Ottó nagykereskedő, Braun Gyula mérnök, dr. Bródy Lajos ügyvéd, Brüll Alfréd nagybirtokos, Buday Barna lapszerkesztő, Buza Barna országgyűlési képviselő, Csányi Sándor országgyűlési képviselő, dr. Csató Gyula ügyvéd, Cszmazia Ferenc országgyűlési képviselő, dr. Demény Hugó ügyvéd, dr. Derekassy László orvos, Deutsch Arthur kir. tanácsos, Deutsch Frigyes háztulajdonos, Dömjén Gyula gyógyszerész, Eichner Soma lapszerkesztő, Eötvös Károly országgyűlési képviselő, Feledi Dezső igazgató, Földes Géza iskola-igazgató, Földiák Gyula bankár, Fried Vilmos dr. ügyvéd, Gáspár Ferencz dr. orvos, Gillány János tanár, ifj. Glück Soma dr. orvos, Grünhut Armin dr. ügyvéd, Hacsek hírlapíró, Hajdu Bela kir. aljárásbíró, br. Harkányi György nagybirtokos, Hartmann Elek dr. ügyvéd, Hartmann Sándor dr. ügyvéd, Heideberg Sándor műépítész, Herz Mór dr. ügyvéd, Herzberg Károly nagykereskedő, Hoek János országgyűlési képviselő, Hoitsy Pál író, országgyűlési képviselő, Hollósy Géza hírlapíró, Hopp Ferencz a Calderoni cég főnöke, optikai szerek nagykereskedője, Horn István takarékpénztári igazgató, Horvát János róm. kat. lelkész, Jaulusz István hírlapíró, Kabos Ede lapszerkesztő, Kardhordó Árpád háztulajdonos, Klein Gyula gyáros, Komor Siegfried, Kuhn Arthur nagykereskedő Yokohamában, dr. Leitner Adolf országgyűlési képviselő, Linck Lajos festőművész, Linzer Bela szeszgyáros, Loránd Dezső lapszerkesztő, Markos

lye soha.
dott: ime
a vágy,
ujabb kor
okat.

tség ügyé-
kozást be-
és ami je-
ddött: neki
dicsősége
az ország
sáról, nagy
ész, hogy
fogadhasa
műveit már
Shonen to-
k, aki jól
hogy válo-
asztott, for-
mikádóhoz.
seillei kikö-
Liverpolból,
pedig azért
duló követ-
és a hajó
a londoni

fogadása
Singapur-
angában a
talos fogad-
an, Jokoha-
a fogadtatás
(Welcom
japán mi-

zt a követ-
ljuk. A kö-
vező százaz
amelynek

gyűlési kép-
viselő, Bara-
dr. Benedek
enitzky Ödön
eskedő, Braun
ajos ügyvéd,
ay Barna lap-
gyűlési kép-
viselő, Száva
názia Ferencz
Demény Hugó
orvos, Deutsch
Frigyes ház-
gyógyász,
Eötvös Károly
i Dezső igaz-
gató, Földiák
dr. ügyvéd,
Gillány János
orvos, Grünhut
lapíró, Hajdu
kányi György
ügyvéd, Hart-
alberg Sándor
véd, Herzberg
János ország-
író, országgyű-
író, Hopp
önöke, optikai
István taka-
János róm. kat.
ró, Kabos Ede
ád háztulajdo-
mor Siegfried,
Yokohamában,
lési képviselő,
zer Béla szesz-
készítő, Markos

Gyula országgyűlési képviselő, Mészáros Dániel hírlapíró, Mezőffi Vilmos országgyűlési képviselő, Molnár Jenő dr. ügyvéd, Molnár Lajos igazgató, Nagy Endre hírlapíró, Nemes Marczel vállalkozó, Oláh Gyula dr. orvos, Olay Lajos országgyűlési képviselő, Pakots József színművész, Pallos Armin vállalkozó, Palotay Hugó lapszerkesztő, Pap Elek orsz. képviselő, Bagdi Papp Sándor kir. közjegyző, Pap Zoltán országgyűlési képviselő, Perczel Mór lapszerkesztő, fővárosi bizottsági tag, Perl Soma dr. ügyvéd, Polatsék Sándor dr. fővárosi bizottsági tag, Popper Károly nagyiparos, Purjesz Lajos lapszerkesztő, Rácz Dezső dr. ügyvéd, Rákosi Viktor országgyűlési képviselő, Rátkay László országgyűlési képviselő, Reiner Ede dr. orvos, Rózsa Vilmos dr. ügyvéd, Schlesinger Samu nagybir- tokos, Schiffer József országgyűlési képviselő, Som Pál vasuti szaklap szerkesztő, Strausz Adolf dr. kel. akadémiai tanár, Sümegi Vilmos országgyűlési képviselő, Szatmáry Mór országgyűlési képviselő, Szász József országgyűlési képviselő, Száva János iskola-igazgató, Szekeres János dr. ügyvéd, Szende D. Asphalt-társaság int. Szendeffy Aladár dr. orvos, Szomorj Emil lapszer- kesztő, Tiller Róbert háztulajdonos, Tolnay Ákos festőművész, Udvary Ferencz ország- gyűlési képviselő, Varsány Zoltán dr. ok. gyógyszerész, Vázsonyi Vilmos dr. ország- gyűlési képviselő, Wilhelm Adolf dr. ügyvéd, gróf Zichy Miklós országgyűlési képviselő, Zsigány Árpád író, Zizer Antal festőművész, Dömjén Gyula titkár, Eötvös Károly ország- gyűlési képviselő, elnök, sasvári Kardhordó Árpád szervező.

Vármegyénk és vidéke.

Hajdúvármegye állandó választ- mánya ma reggel 9 órakor a vármegye- ház gyűléstermében ülést tart Rásó Gyula a főispán elnöklésével. Tárgy: Kovács Gyula és társai vármegyei bizottsági tagok által beadott az ország válságos politikai helyzete- vel foglalkozó indítvány tárgyalása.

Hajdúvármegye rendkívüli köz- gyűlése. Hazafias örömmel közöljük: Meg- hívás hajdu vármegye törvényhatósági bizott- ságának Debreczenben, a vármegyeháza nagytermében 1905. évi július hó 10 ik nap- dán délelőtt 1/29 órakor tartandó rendkívüli közgyűlésére. Debreczen, 1905. július 1. Domahidy Elemér, főispán. Tárgy: Kovács Gyula és társai törvényhatósági bizottsági tagok indítványa az országos politikai hely- zet ügyében.

Pályázat orvosi állásra. Hajdu- sámsón községben megüresedett az orvosi állás, amelyre a központi főszolgabíró kiírta a pályázatokat. Az állás javadalmazása 800 korona és a szabályrendeletben megállá- pitott díjak.

Pusztuló magyarokról.

(Levél a szerkesztőhöz.)

Egy délmagyarországi tekintélyes földbirtokos, aki különben az ev. ref. konventnek is tevékeny tagja, írta a „Barangolások“ czimű kötet szerző- jének az alábbi, a mi szomorú viszonyainkat jellemző levelet:

Kedves Testvér, Barátom!
Engedd meg, hogy a baráti bizo- dalom hangján köszönjem meg „Ba- rangolások“ czimű kötetedet, melyet „kálvinista hajdu testvéri szeretettel“ küldöttél.

Megértettem minden szavát. Az a „Sensus Hungaricus“, melylyel meg-

irtad. szívemhez, lelkemhez szóllott s e borongva, tépelődve gondoltam arra, amit a 80 as években a Délvidéken járva tapasztaltam.

Az osztrák-magyar állam vasut- lársaság Krassó Szörény vármegyei 200,000 katasztrális holdnyi birtokán a resiczai, aninai, steierlakai stb. vas és bányatelepeken ezerszámra dolgozó francia, olasz, cseh stb. nemzetiségű munkások iskolás gyermekei nem anyanyelvükön tanultak, de nem tanultak meg magyarul sem, hanem meg- tanultak németül.

Eszembe jutott, hogy Turn-Szeve- rinben a hajó kikötői állomáson volt rendőrbiztossal hiába próbálkoztunk magyarul, francziául, németül tárgyalni, pedig mindegyik nyelven jól értett, csak oláh nyelven végezhetük el vele dolgunkat.

How ugyanott minden nem oláh nyelvű cégfeliratért évenként 100 fran- cot kell fizetni, arra emlékeztet, hogy szép Magyar Házunkban például Fe- hértemplomban ma is csak irmagul akad magyar cégfelirat, a többi bi- zony ingyen hirdeti, hogy a magyar állameszme hogyan áll még alkotmányos éleünk 18-ik évében is.

Sokat tudnék mondani vagyis panaszkodni: szivszorongva nézem el- adó odásunkat. Alig van már ti-zta telekkönyv; az ugynevezett középsz- tályunk vagyoni helyzete ingatag ala- pokon. Családi vagyont csak két nem- zedéken át fenntartva is itt-ott látunk. Egyházaink küzdenek a szegénységgel s én ezer bajainkkal együtt azt látom, hogy erősödés helyett gyöngülünk, mert a vagyon szerint számított fel- söbb osztályokból hova-tovább többen jutnak le az alsóbb osztályokba.

Mindezekre nézve azonban sok- kal tanulságosabb, a miket műved- ben megirtal, mintsem a mit én mond- hatnék.

Vezessen továbbra is az az izzó fajszeretet, mely minden írásodban lüktet, minden szavadból kiárad.

Mi az ujság ?

Agyongázolta a vonat. Budapes- ten, központi pályaudvar indulási oldalán ma reggel Juhász Ferencz kocsielő egy mozdony kerekét alá került, amelyek mind két lábát elvágta. Mire a mentők meg- érkeztek, ubász meghalt.

Eötvös Bálint megmérgezte magát. Budapestről írják: Ma délelőtt 10 óra után Eötvös Bálint volt országgyűlési képviselő Eötvös-utca 28. számú la- kására hívták a mentőket. Eötvös Bálintot, akit tudvalevően 3 évi fegy- házra ítélték sikkasztás és csalás miatt, ma reggel heves vérhányások lepték meg. A mentők nagynehezen elállitot- ták a vérzést. Eötvös állapota súlyos, valószínű, hogy megmérgezte magát.

Rémes családi dráma. Véres tra- gédia színhelye volt folyó hó 2-án a nyitra- megyei Lopa-só község jegyzői laka. Valen- tin aljegyző egy 25 éves fiatalember szere-

lemre lobbant feljebbvalója, Vavrovits kör- jegyző felesége iránt, de célját el nem érthette. A hivatalát is veszítette. Ezért boszut forralt a jegyző, annak felesége és gyermekei ellen. Vasárnap reggel avval álli- tott be hozzá, hogy fogadja vissza szolgálá- tába s miután Vavrovits ezt megtagadta, Valentin revolvert rántott elő és a jegyzőt hátba lölte. Ennek után szerelme tárgyát és a gyermekeket akarta elpusztítani, de ezek idejekorán elzárkóztak s így szerencsére hozzájuk nem férhetett. Ekkorra már a cselédség is összegyűlt, melynek láttára főbelölte magát. A halálosan sérült fiatal- embert beszállították a nagyszombati köz- kórházba.

Egyházak és iskolák.

Iskoláinkról. A nőipariskola az el- mult 1904-905. évi iskolai idő alatt 3 osz- tályban képezte ki Debreczen leányait a himzésben, fehérnemű és szövettanban. Az iskolát 100 növendék látogatta, kik közül himző volt 25, fehérnemű varró volt 23 és ruhavarró 52. A munkaeredmény ez: 295 darab himzés, 162 darab kézen varrott fehér- nemű, ugyanez gépen varrott 774 és 498 ruhanemű. Az intézet fenntartására fordított 10794 kor. 63 fillér. Ennek fedezésére adott város adott 4000 koronát, az állam 1200 koronát, a kamara 200 koronát, tandíjból befolyt 4063 korona 50 fillér. **Közgyesítő iskolánk** működése eredményesebb volt, mint az előző években. Sajnálatos azonban az a körülmény, hogy az iskola vezetősége az agyagipari csoportot munkaprogramjából ki- kapcsolta. Szép eredményt ért el az iskola fa és papir ipari csoportja. Itt az iskola in- tenzivebb munkálkodása haladást mutat. Lá- togatta az iskolát 26 tanuló. Papiripari sza- kon működött 15, famunkát végzett 11. A tanulók között volt polgári iskolai tanuló 18, realista 6, gymnázista 2. A munka eredm- nyéről közöljük, hogy 60 darab tárgy készült.

Tanárválasztás. Böszörményből ír- ják: Csüörtökön volt a főgymnasiumunknál üresedésbe jött 2 tanári székre a választás. Megválasztották: Demeter Dezsőt szóibb- séggel, Bakóczy Károlyt pedig egyhangúlag. Demeter Dezső tanszékére 14-en pályáztak, Bakóczy Károlyéra pedig 7-en.

Iskolaszéki ülés. A városi iskola- szék kedden Oláh Károly tanácsnok elnökle- te alatt tartott ülést, amelyen jelentést tettek a gazdasági ismétlő iskola állapotáról. A gyakorlati tanítást már befejezték és most az elméletire kerül a sor.

A kollégiumnak A D. E. írja: B. e. Karap Mórnak tegnap bontották fel vég- rendeletét. Amint értesülünk, a hagyatékából a kollégium 16000 koronát kap.

UJDONSÁGOK.

Vonatösszeütkezés a Péterfián.

(Karambol a motorral.)

Kedden a kora délutáni órákban könnyen végzetessé válható szerencsét- lenséget okozott a helyi vasut motorja, amely az egymalom utca torkolatánál összeütkezött az „István malom“ nevű mozdonynyal. Úgy a motor, mint a mozdony és a kocsi erősen megron- gálódtak, szerencsére azonban ember- életben nem esett kár.

Ugy történt az eset, hogy a mo- toros kocsi a piacz utca felől jött és az egymalom utca rövid kitérőnél kel- lett volna megállania. Szembe jött vele

DEBRECZENI FUGGETLEN UJSAG
USSAG
1905/282 5-6 old.
kiegészítő

két kocsi az „István malom“ mozdony. A motoros a rövid kitérő közepén nem tudott megállni, a mozdony pedig teljes sebességgel neki ment. A motoros és a mozdony egymásnak mentek és oldalt érték egymást.

Az összeütközés következtében a motor **kidobta a mozdonyt a vágányok közül**, viszont a mozdony összelörte a motor lépcsőjét és előrszeit. Egyéb baj nem történt, mert a vonatkísérő személyzet és az utasok csekély ütdésekkel menekültek. A kár jelentékeny és amit leginkább fog megsínyleni a közönség, a forgalom ismét visszazökken a régi állapotba. A h. vasút igazgatósága erre vonatkozólag a következő sorok közlésére kérte fel a punkat:

A helyi vasút igazgatósága tisztelttel értesíti a n. é. közönséget, hogy tekintettel arra, miszerint az Egmalom utcánál történt összeütközés folytán két mozdonyunk nem használható, néhány napig a vonatok nem 11, hanem 20 percenként közlekednek.

Tóth Béla a — cigány muzsikáról.

Tóth Bélának ama híres-neves Tóth Bélának, az Esti levelek írogatójának nem igen lehet kedvében járni. Szeged városánál büszkébb lehet, mivelhogy a Gotterhalte kiküszöbölésével a maga emberévé avatta ezt a szépséges irodalmi férfiut, ki vasárnapi Esti levelében egyebek között így ír Szegedről:

„Szeged példája hathatós leszen. Országserzte meg fog szünni a régi szegény, hogy az egyházi ünnepeket megrontsák a katonazenekarok, a magyar szent énekbe beledördítvén a Gotterhaltét. Legyen minden nagymise és proceszsió banda nélkül. Ez a legbölcsebb megoldás“.

„Nemes Szeged városát dicséret illeti meg, hogy a katonai térzenét kiküszöbölte. Ez magyar és művészi cselekedet. Mert ostoba, régi babona az, hogy a katonabandák muzsikája valami gyönyörű. Rumburgiól Catteroig egy osztrák kaptafára huzott, durva, gépies muzsika ez. Csinnadrattabumm ez elejétől végig. Böcs a magyar város, mely lakossainak izlését megkiméli ettől a romlástól“.

Azután egészséges, megszívlelésre érdemes példát ad az író, ezt mondván: „Idején volna, ha a cigányzenekarok visszatérnének öregapáik mesterségéhez; vagyis ha vonós bandákat kiegészítenék teljes zenekarrá. Klarinétos még van. Egymaga maradt meg a régi sippal, dobbal, trombitával hangos orchestrumból. Akkor kijjebb jöhetne a korezmából, a kávéházból a cigány. Muzsikálhatna egyszerre ezernyi embernek is, az Isten szabad ege alatt. S nem kellene több „térzene.“ Lehetne továbbá magyar városi zenekarok alkotására gondolni, nem volna abban semmi szegény, ha a szegedi torony alatt tárogató, kürtös, dobos cigánybanda harsogtatná a Rákóczi-t, — meg a Dankó Pista nótáit. De még csodájára is járnának annak a bandának magyarok és idegenek.“

— **Mai vezércikkünk.** Egy lap fog megindulni augusztusban Budapesten, amelynek százezer lesz az előfizetője. A lapnak „Közársaság“ esz a címe és dr. Kalmár Antal szerkeszti. Mai vezércikkünk is az ő kitűnő tollából való s kétségtelenül élvezettel fogja olvasni közönségünk. Még

csak ideiktatjuk egyik előkelő politikusnak mondasát, amely így szól:

— Ha jogos követeléseinknek érvényt akarunk szerezni a Habsburgokkal szemben, — meg kell alakítanunk az antidinasztikus pártot.

A „Közársaság“ ennek a hazafias eszmének a szolgálatában bontja ki lobogóját.

— **Személyi hírek.** Gróf Degenfeld József Nagyváradra utazott. — dr. Bartha Béla selmezbányai magyar királyi főbányatanácsos Debreczenben időzik.

— **Kirándulás a Bocskay-kertbe.** A hamar nagy hirre szert tett Bocskay ligetben egymást érik a társas kirándulások, ami biztos jele annak, hogy mennyire megfelel ez a gyönyörű hely az üdülni vágyódó nagyközönség igényeinek. Mióta a sajtó felhívta e ligetre a városbeliek figyelmét, immár a harmadik júniális, ezuttal a Szent-László dalegylet kirándulása zajlott le a márdárdalos, árnygazdag ligetben, melyen résztvettek nemcsak a dalárdának működő tagjai, hanem a sajtó útján meghívott választmányi és pártoló tagok is, Deseő Kálmán a ligettársaság elnöke szép beszédben üdvözölte a látogatókat, mire a dalegylet elnöke, Bárdossy Gyula mondott szellemes felköszöntőt a liget megteremtőire. Az 500 főnyi közönség a késő esti órákban tért vissza az emlékezetes kirándulásról.

— **Karap Mórész temetése.** Budapestről jelentik, hogy Karap Mórészot, a Debreczeni Kaszinó volt elnökét Budapesten nagy részvét mellett temették el a Vöröskereszt-kórház hatottas házából. A végtisztességen ott voltak a többi közt Plósz Sándor és Erdély Sándor volt miniszterek, Tarkovich József, Bernáth Géza államtitkarok, Kazy József miniszteri tanácsos, Csató Ferencz, Andor Turai tanácselnökök, Pongrácz Jenő királyi főügyész, Tóth Dezső közigazgatási bíró, Losonczy Ödön kuriai bíró, Csarada János egyetemi tanár, Pekár Imre, Herczegh Ferencz, Malatinszky György országgyűlési képviselő, továbbá az elhunyt számos tisztelője Debreczenből és Hajdunegyéből, stb. A gyászszertartást Haypál Benő ev. ref. lelke z végezte.

— **Egy szerény felhívás.** Tisztelettel és díjmentesen közöljük az alábbi beküldött felhívást, bár nem hisszük, hogy lesz sikere: — Tisztelettel felkérem, mi szerint a közönség érdekében a napi hírek rovatában díjtalanul közölni sziveskedjék azt, hogy alulírott kir. pénzügyigazgatóságnál és a kir. adóhivatalnál július és augusztus hónapokban a hivatalos órák reggel 7—d. u. 1 óráig tartatnak, a kir. adóhivatal pénzkézeltése d. o. 8—12 ig eszközöltetik. Debreczen, 1905. július hó 3 án. Fauszt kir. tanácsos p. ü. igazgató.

— **Nagyszabású csizmalopás.** Friedmann Márton tiszalöki kereskedő Debreczenbe jött csizmákat vásárolni. A csizmadiaszinben megvett 45 pár csizmát, amelyeknek elszállítását Sallai Gábor 6. számú talyigásra bizta. Sallai a fiára bizta az elszállítását. A csizmákat Szentkúti Árpád és társa csomagolták. Közben pedig valami ürügy alatt elküldték a fiút, ezalatt pedig a csizmák eltűntek. A rendrség nyomozza a tolvajokat.

— **Ülés az ipartestületnél.** Az ipartestületi előjáróság e hó 6-án délután 4 órakor az ipartestület tanácsosai termébe ülést tart.

— **Magyar szász diák csere.** Voltaképpen ezen esetben nem is diák cseréről van szó, mert Dück Mihály nevű szász ifju ember is azon korábban ajánlott és említett nagyszzebeni szász tanító jelöltek közé tartozik, a kik a képesítő vizsgán a magyar nyelvből megbuktak. Azért Dück Mihály is a deczemberi pótvizsgáig olyan magyar helyen szeretne tartozkodni, ahol a magyar nyelvben gyakorolhatná magát. A ki a szerény igényű szász ifjuembert mérsékeltebb díjazás mellett hajlandó volna házához fogadni Debreczenből vagy a vidékről ajánlatával forduljon Neugeboren Emil nagyszzebeni lapszerkesztőhöz.

— **Halálozások.** Meghaltak: Berényi Margit ev. ref. 15 hónapos, Volay Anna r. kath. 14 hónapos, Kovács István ev. ref. 14 hónapos, Dobos József g. ka h. 9 hónapos, Gullai Antal ev. ref. 48 éves, Némei András ev. ref. 1 hónapos, Varjas Péterné ev. ref. 34 éves, Szegedi Mihály ev. ref. 34 éves, Bagdi Istvánné ev. ref. 48 éves, Fisár József r. kath. 1 hónapos, Kaszás István ev. ref. 14 napos, Kerekes Teréz ev. ref. 1 hónapos, László Ilona r. kath. 12 hónapos, Kertész Piroška ev. ref. 3 hónapos, Racz Margit r. kath. 3 hónapos, Hevesi Gyula ev. ref. 5 hónapos, Kiti Péterné g. k. 52 éves, Deák József ev. ref. 41 éves, Tronki József r. kath. 66 éves.

— **A paritás.** Laczika (9 éves, III. elemi végzet, politizál): Apuskám, tudod, hogy kellene a paritást helyreállítani? Apus: Hogyan, fiam?

Laczika: Hat ugy, hogy a magyaroknak is engedje meg a király, hogy 13 osztrak tábornokot felakasszassanak . . .

— **Kaland a medvével.** Mint az „Erdővidék“ írja, különös és véletlen kalandja akadt András Józsi vadász embernek folyó év június hó 18-án a Nyires nevű erdőben. A nevezett vadászt gombásás közben egy hatalmas medve lepte meg, kinek alig volt ideje, hogy fegyverével a medvére rálőjön. A medvét a lovas nem találta és már a következő pillanatban a medve András Alózsira rohamt, a földre letiporta és marczangozni kezdte. A lövés hallatára a közelben lévő vadásztársai oda siettek és a medvét a vadásztól lelőtték. Életét leginkább annak köszönheti, hogy védekezése közbe sikerült neki a medve alsó ajkát megharapni és szájjával tartani, miáltal a medve képtelen volt összemarczangozni s így csak kisebb sérüléseket szenvedett a bátor vadász.

— **Az üzletvezetőség hivatalos órái.** A máv. összes üzletvezetőségei közül egyedül még csak a debreczeni üzletvezetőségnél volt délután hivatalos óra. A mai naptól kezdve a rend megváltozik és az üzletvezetőségnél reggel 8 órától délután 2 óráig lesz hivatalos óra.

— **Debreczeni birtokváltások.** Dr. Megyeri Pál veszi a debreczeni 1657. sztkvben foglalt 1 hold 724 négyszögöl újosztású földet Tamás Eszter Megyeri Miklósnétól 800 kor. — Bör Sándor és Bör Mária veszik a debreczeni 2608 sztkvben foglalt 1 hold 1100 négyszögöl ondódi föld 1/3-od részét Bör Ferencz és társaitól 1335 kor. 34 fil. — Szabó Mihály és neje veszik a debreczeni 1075. sztkvben foglalt Ötvös-utca

102. sz. házat özv. Tar Mihályné Szilágyi Juliánna és társaitól 5800 kor. — Szlavy József veszi a debreczeni 1008. sz. házat Péterfia-utca 35. sz. házat dr. Mille Károly és neje Geréby Rozáliától 44000 kor. — Özv. Hatvani Józsefné Deák Zsuzsanna veszi a debreczeni 2838. sz. házat foglalt 2 hold 700 négyszögöl oadódi földet Török Gábor és nejétől 1100 kor. — Oravszky Sámuel veszi a debreczeni 8868. sz. házat foglalt Tizenháromváros utca 6. sz. házat Fohn Ede és nejétől 7000 kor. — Nagy Sándor és neje Gyulai Zsuzsanna veszik a debreczeni pusztapaczi 2. sz. házat foglalt 13 hold 1175 négyszögöl kaszálót Salánki József és neje Tóth Zsuzsannától 6600 kor. — Pecze István és neje Genesi Sara, Zoltai Lajos és neje Pecze Erzsébet veszik a debreczeni 7921 sz. házat foglalt 300 négyszögöl tőzöskerti szőlőt Szénaassy László és neje Jónás Rozáliától 3360 koronáért.

— **Lányi Géza** datársulata kedden este tartotta harmadik, sajna, utolsó előadását, s ami még sajnósból: nem nagy közönség előtt, de a jelenlévők igaz gyönyörűségére. Szébbnél szebb magyar noták csendültek fel a Magyar Színház fiatal, komoly, művészi törekvésű tagjainak ajakán. Minden szereplő nagy becsülettel állta meg helyét, s igazán megmutatták, hogy a magyar vándor éneklő társaság eszméje nem álom. Lányi Gézának ez a törekvése igazán magáros, művészi gondolat és csak dicséretet érdemel. Különösen gyönyörű bariton hangja van Sajó Izsónak. **Ügyes. tiszta énekével** tűnt ki Beka Mariska, Kürky Ilona, Kalocsay Viktoria, Szende Béla, Balázs Berta. A férfiak közül Fodor Lajos, Intódi Oszkár.

— **Tolvaj gyerekek.** Rigula István vaggongyári munkástól 20 koronás bankót lopott Tót János 10 éves fiú. A lopásnál 6 éves István nevű öcsöcsé is segédkezett. A gyerekek bejöttek a Geréby-telepről a városba és itt feltűnően költek. A rendőrök észrevették és bekísérték őket. A lopást bevallották.

x **Haszánlja** a híres Hajdusági pedrót. Egy doboz 50 fillér. Kapható **Grosz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-utca Arany-egyszarvu gyógyszerháznál.

Oroszországi szenzációk.

— Távirati tudósítások —

A csár békét akar.

London, július 4.

A csárt hihetetlenül leverték az események. A háborúpárt embereivel most már szóba sem áll. Tegnap késő este Witte minisztert fogadta, akinek többek között ezeket mondotta:

— Most már tisztességes békét kell kötnünk Japánnal.

Nagyon határozottan beszél, hogy az orosz külügyminiszterium fölszólította azokat a hatalmakat, amelyeknek őrtálló hajók vannak a Boszporusznál, hogy ezeket a hajókat küldjék Odesszába a rend helyreállítására.

A Potemkin utja.

Bukarest, július 4.

Az a matróz, aki a lázadó hajóról a konstanzi kikötőben maradt, azt mondja, hogy a „Potemkin” a Boszporus-szoroson fog keresztül haladni. Leveszi az orosz lobogót és árboczáira a vörös zászlót fogja fölhozni.

Ha az őrtálló hajók nem engednék meg a szoroson való átmenetelt, akkor a „Potemkin” harcra bocsát-

kozik velük és kieroszakolja az átmenetelt.

A Potemkin harcra készül.

Kostenza, július 4.

„Potemkin” hajónak nincs élelme és mindössze tíz tonna szén van a hajón. Az orosz matrózok küldöttséget menesztettek tegnap a hatósághoz, de a tárgyalás eredménytelen volt. Potemkinen 325.000 arany frank és kétszáz-ezer löveg van. Tegnap levelet intéztek az itt székelő összes konzulokhoz, hogy határozzanak sorsukról. A leveleket magához vette a hatóság. A kikötőben nagy az izgalom. Három osztrák, egy olasz és egy görög kereskedelmi hajó van itt.

Összeesküvés a csári család ellen.

Páris, július 4.

A „Rappel” pétervári jelentése szerint a téli palotát, ahol jelenleg az összes orosz nagyhercegek tartózkodnak, veszedelmes merénylet fenyegette, amelynek kísérletét csak a rendőrség ebersége hiúsította meg.

A belső csarnokban több munkásnak öltözött embert találtak, akiknél bombák voltak. Az illetők bevallták, hogy a telt propagandának a műve, még pedig az a csoport, amely Plehve és Szergiusz nagyherceg meggyilkolását is intézte. Szándékuk az volt, hogy az egész téli palotát az összes nagyhercegekkel együtt a levegőbe röpitik.

A kronstadti lázadás.

Pétervár, július 4.

Ujabb hírek szerint Kronstadtban pénteken a mintegy 3000 munkás sztrájkja következtében keletkezett lázadást katonai karhatalom alkalmazásával és gépegyverekkel elfojtották. Rendkívül sok embert megölték és megsebesítettek.

A kievi zsidóság menekülése.

Kiew, jul. 4.

A behívott tartalékosok közt kevés a zsidó. Azt híresztelik, hogy sok zsidó menekült a városból, kiknek tudomása volt a küszöbön álló mozgósításról. Ezáltal különböző városokban zavargás keletkezett, mely közben pálinkás boltokat és kávéházakat kifosztottak. A tartalékosok sok rendőrt lefegyvereztek és megsebesítettek. Egy tartalékost halálosan megsebesítettek. A rend ismét helyreállott.

Vérengzés a korcsmában.

(Az agyonlőtt bíró és agyonvert erdőfelügyelő.)

A nagyváradi Szabadság című lap társunk részletes vérengzésről emlékezik meg. Oláhok és egy magyar ember kerültek szemközt. Összeszóllalkozásból támadt a kegyetlen vérengzés, melynek két ember áldozta lett: egy községi főbíró és egy 70 éves öreg erdőfelügyelő, a kit igazán középkori kinézetű végeztek ki. A hajmeresztő eset részletei a következők:

A Margita mellett levő Kis Katalusa község határában egy nagyobb területű erdő fekszik, mely a Berger és Neumann budapesti cég tulajdonát képezi. Az erdő felügyelője Miklósi József 70 éves aggyasztár, a ki évek hosszú sora óta működött már

ez alkalmazásban. Az öreg felügyelő az erdő közelében fekvő Mucsik István korcsmáros csárdájának egyik szobájában lakott és szabad idejét rendszeren az ivóban töltötte. A felügyelő nagyon népszerű ember volt. A község valamennyi napszámát ő látta el munkával és ezzel a népszerűségével magára vonta a falu előljáróinak irigységét.

Tegnap estefele, mikor az öreg felügyelő az ivóban nyugodtan lorozgatott, egyszerre beállított a korcsmába Tuma Tótyer községi főbíró néhány esküdt kíséretében. A szemszéd asztal mellé telepedtek és borozgatni kezdtek. A főbíró el kezdte beszantani az öreg felügyelőt. Kihívóan odaszólt:

— Hé, öreg, maga ugyan jól él. Reggeltől estig a korcsmában van. Huzza a szép fizetést és nem dolgozik érte semmit! Bizony nagy ingyenélő maga!

— Az öreg nem hagyta magát. Visszaszólt a sértésre:

— Már hogyan dolgoznék! Hisz maguk mind éhen halnának, ha én nem dolgoznék maguk helyett is.

Valami elfojtott nevetés volt hallható. A különben is ittas főbíró ez a nevetés nagyon felingerelte. Odalépett az öreg emberhez és ökölbe szorított kézzel arcul ütötte. Az öreg ember az ütésre lefordult a székről.

Ekkor a brutális főbíró lábánál fogva az udvarra huzta ki a védtelen aggyasztárt és addig rugdosta, ütötte, míg csak el nem vesztette eszméletét. Aztán nyugodtan visszament a korcsmába társai közé és tovább ivott.

Az eszméletlen Miklósit a korcsmáros vízzel hozta öntudatra. Az öreg felügyelő, a hogy visszanyerte erejét, bement a lakására kinyitotta a revolverét és az ivó ajtajából kétszer egymás után rálőtt. A lövések találtak a főbíró szétrongolt aggyal rogyott össze s pár másodperc múlva meghalt.

Az esküdtek az első percében megdöbbenve ugrottak fel az asztaltól. Majd előlépett Sajóvány István esküdt és megragadta az izgatottságtól remegő Miklósit. Kötelet kerítettek és ötön rámentek az öreg emberre s valósággal guszba kötötték. Aztán hájánál fogva kirángatták az ivóból az udvarra. Itt aztán borzalmas kínzásokat követtek el rajta.

Hegyes ruddal mind a két szemét kiszurták, és aztán mind az ötön neki álltak és rudakkal ütlegelni kezdték a földön fetregő öreg embert. A koponyától a sarkáig ütöttek egy folytában, a míg csak mozdult egyet. Mikor aztán észrevették, hogy az öreg ember meghalt és holtteste az ütesek következtében teljesen szét van marczangolva, akkor aztán abba hagyták az ütlegelést.

A megrémült korcsmáros azonnal a faluba futott segítségért. Itt azonban, a községi előljáróságról lévén szó, nem talált hatóságot és így kénytelen volt a tasnádi főszolgabírói hivatalhoz fordulni, mely intézkedett a vérengző oláh előljáróság letartóztatása és a helyszíni vizsgálat megtartása iránt.

TÁVIRATOK.

Eltűnt a Potemkin.

London, július 4. A lázadó Potemkin ellávozott a konstanzi kikötőtől. A román hajóraj Elisabeth nevű hajója követte mindaddig, míg a romániai vizeket el nem hagyta. A lázadó hajó Odessza felé vette útját, de nem lehetetlen, hogy a Dardenellák felé vette útját és kihajózott a földközi tengerre, ahol kalózkodni lesz kénytelen mert kevés az élelmiszere. A lázadók kiküldöttjei Constanzában 15 levelet adtak

fel az idegen hatalmak czimére. Kijelentették, hogy minden orosz hajót, a mely eléjük kerül, ellenségnek fognak tekinteni. A hajó semmi szín alatt meg nem adja magát, hanem halálig küzdeni fog.

Pétervár, július 4. Mindazon hadihajókat, amelyek Kriger tenger-nagygyal Odessában voltak, lefogják szerelni, mert nem bízunk többé a legénységben.

Odessa, július 4. A kikötő előtt álló *Podjenosev* hadihajó 67 lázadó matrózt átszolgáltatót a hatóságnak. Valamenyt ki fogják végezni.

London, július 4. Most érkeztek a részletek a *Potemkin* lázadásáról. A lázadóhajót felszólította a szebesztopoli hajóraj a megadásra.

— Adjátok meg magatokat a cárnak! szölt a jel.

— Melyiknek? — kérdezte a Potemkin.

— II. Miklósnak.
— Semmiféle cárt nem ösmerünk — felelte a Potemkin. Küzdeni fogunk a szabadságért, éljen a forradalom!

Odessa, július 4. A lázadó Potemkin légénysége egyébként kiáltványt intézett a szárazföldi hadsereghez, a melyben felhívják, csatlakozzanak a forradalomhoz. A kiáltványt azzal végzik: éljen a forradalom! vesszen az abszolutizmus!

Ausztria is válni akar.

Bécs, július 4. Az osztrák képviselőház iparügyi bizottsága kimondta a sürgősséget, hogy 18 iparügyi bizottsági tag választassék.

Schönerer (nagy német) indítványozta, mondja ki a Reichsrath, hogy Magyarországgal az elválás iránti tárgyalások készítenessenek elő és erre külön bizottság küldessék ki. A különválasztást Stein képviselő fogja megindokolni. A vámbizottság elhatározta, hogy Svájc-czal és Bulgáriával Magyarország nélkül is megkötö a szerződést.

Az uralkodó nyaralása.

Bécs, július 4. Az uralkodó ma érkezett Ischlbe délben 1 óra 44 perczkor érkező vonattal.

Bródy Sándor öngyilkos.

Budapest, július 4. Bródy Sándor az ösmert nevű író ma reggel öngyilkossági kísérletet követett. Beszállították a Rókos kórházba. Estefelé eszméletre tért és beszélgetett az orvosokkal. Az életben maradásához nincs remény. Az öngyilkossági kísérlet okai reménytelen betegség.

Fejérváry egyezni akar.

Budapest, július 4. Fejérváry, a darabont-kormány elnöke ígéretet tett, hogy a vezényszón kívül mindent teljesíteni fog. Az ígéret szerint már $\frac{1}{10}$ részét teljesítené az uralkodó a nemzeti követeléseknek.

Az orosz forradalom.

London, július 4. Nikolajev és Ilze városokban fenyegető magatartást tanusítanak a munkások. A városban a munkások rálöttek a katonákra, akik sorrtüzet adtak. Elesett 5, megsebesült súlyosan 6 ember.

Odessában minden csendes.

London, július 4. Odessában teljes nyalom van. A katonaság a rendet helyreállította.

Az öngyilkos főhadnagy.

(A nagyváradi honvédezed gyásza.)

Nagyváradról jelentik, hogy tegnap városzerte nagy szenzációt keltett a hír, miszerint a nagyváradi honvéd gyalogezred egyik délczag főhadnagya Horváth Károly főhadnagy agyonlötöte magát.

A főhadnagy, akit csak nemrég helyeztek Nagyváradra, tegnap délelött még szolgálatot teljesített. Századával kivonult a gyakorlóterre, majd néhány vidám órát töltött tisztársaival. Délután a kaszácnyábol haza ment Malom utcai lakására, s tisztiszolgája állítása szerint elaludt. Fél hat óra tájban fegyverdörrenés riasztotta meg a ház lakóit, akik berohantak a katonatiszt lakására, ahol Horvát főhadnagyot a diványon élettelenül, vértócsában találták. Első pillanatra látszott, hogy a főhadnagy öngyilkosságot követett el. Fejbe lötöte magát. A revolvergolyó a balhalántékon hatolt be, átfurta az agyat, de azonnali halált nem okozott.

A házbellek nyomban hirt adtak az esetről az ezredparancsnokságnak s félóra mulva a helyőrségi ügyeletes tiszt, Bekésy ezredes és az ezred segédtsz, megjelent a helyszínen, az öngyilkosságról jegyzőkönyvet véve fel. Az irományokat és a butorokat lepecsételték, az öngyilkost pedig hordozható ágyon haldokolva szállították a csapatkórházba.

A vizsgálat ezideig még nem tudta az öngyilkosság okát kideríteni. Horváth rendezett vagyoni viszonyok között élt, s csak pár évvel ezelőtt nősült meg. Vigkedélyű cimborá volt, a szolgálatban pedig gyors telfogású katona. Az idén töltötte be harminczadik életévét és már legközelebb másodosztályu kapitányává léptették volna elő.

Horváth Károly régi erdélyi családból származtak s a nagyváradi 4-ik honvédegyezredhez egy évvel ezelőtt helyezték. Felesége és kis gyermeke pár héttel ezelőtt nyaralni utazott Erdélyben lakó szüleikhez s a főhadnagy ez idő alatt is szolid életmódot folytatott. Az ezredparancsnokság a megrendítő esetről azonnal táviratilag értesítette az öngyilkos szerencsétlen hitvesét.

A főhadnagy az esti órákban hirt szerint kiszenvedett. Irományait még nem vizsgálták át és így nem is tudják, hagyott-e hátra leveleket, amelyben számot ad végzetettének okáról.

Törvénykezés.

Feltörték a vermet. Czövek Imre és B. Nagy János hajduszovati munkások Balla Vincze társukkal a múlt év február 4 én feltörték K. Nagy József burgonyavermet és kifosztották. A debreczeni törvényszék Czöveket és Sz. Nagyt 7—7 havi, Ballát pedig 6 havi börtönrre ítélte. Felebeztek.

Bojtárok egymás közt. A múlt év október 31-én Lugosi Péter hajdudorogi 17 éves kis bojtár Urygán Mihály hasonló

koru társával összekapott a legelőn. Bottal estek egymásnak és súlyos sebeket ejtettek kölcsönösen koponyáikon. A debreczeni törvényszék 8—8 napi fogházra ítélte őket.

Lukácsiu ismét elítélték. A „mártirok” egyikének neve jól ismert a közönség előtt. A memorandum pör egyik főhősére. Lukácsiu László laczfalusi lelkesre még jól emlékezhetik a közönség. Lukácsiu elítélésének előzményét az képezi, hogy az általános választások előtt, mikor a románok aktivitásáról volt szó, iyésfalvi Pap György földbirtokos és Lukácsiu László laczfalusi görög katolikus lelkész az aktivitás ügyében értekezletre hívták össze a románokat. Az összehívásnak formája az volt, hogy Pap György, mint a román nemzeti komité elnöke és Lukácsiu László, mint a komité titkára hívták össze az egyes választókerületek románjainak delegált tagjait. Ez a forma annyit jelentett, mint a régi román nemzeti komité működésének újrafölvételét. Ezt a komité pedig, amint ismeretes, Hieronymi Károly, mint belügyminiszter fölőszlatta annak működését betiltotta. Ezt a tilalmat szegték meg Pap György és Lukácsiu László, amidőn mint a komité elnöke és titkára, román nemzeti konferenciát hívtak össze, ugyanolyant, aminőt a komité betiltása előtt Nagyszebenben egész 1892 ig tartottak. E miatt a nagyszebeni rendőrkapitány ság megindította a kihágási eljárást s 580—1905. számu ítéletével iyésfalvi Pap Györgyöt és Lukácsiu Lászlót 140 korona pénzbírságra, behajhatatlanság esetén két napi elzárásra ítélte. Az ítélet román körökben nagy feltűnést keltett. Az elítéltek Drágos Teofil dr. nagybányai ügyvéd útján felebeztek a belügyminiszterhez, a melynek döntését nagy kíváncsisággal várják. Hirt szerint a képviselőház román nemzetiségű párti tagjai az ügy eredetére való tekintettel, együttesen akarnak eljárni a belügyminiszternél az ítélet föloldása érdekében.

Közgazdaság.

Terményfőzde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.

Budapest, 1905. július 3.

Készáru tartott, határidők szilárdáltak.

1905. októberi buza	15.82.—84
1906. áprilisi buza	16.22.—24
októberi rozs	12.90.—92
1905. májusi rozs	—
októberi zab	11.56.—58
1905. áprilisi zab	—
1906. májusi tengeri	10.82.—84
1905. júliusi	15.02.—04
szeptemberi	—
1905. augusztusi repcze	23.80.—00

REGÉNY-CSARNOK.

Kisértet-látó.

19 — Amerikai büntügyi regény. —

Mulató a veres kakasnál.

Nem a rendszeres gazemberek találkozóhelye volt a vörös kakas, ahova Neckett titkos rendőr belépett. A másodrendű vendéglők közé tartozott, ahová vegyes közönség járt, de azért megfordult benne az előkelőbb közönség is. A helyiség egyébként egészen csinos volt. Az igazi élet rendszeren csak záróra után kezdődött, amikor az utcai redőnyöket lehúzták.

Akkor a kerekasztalnál, amelyhez csak a beavatottak ülhettek, megkezdődött a kártyázás. Ezek nem tartoztak ugyan az előkelő osztályhoz, sőt inkább a salakjához. A társalgásukból kitűnt, hogy több köztük a gazember, mint a tisztességes. Ezek vendégeit azonban jól ösmerte és ha új vendég jött,

szert k t régi vezette be. Más nem juthatott le a társaságba senki.

Még nagyon kevesen voltak ott, mikor Neckett belépett. Az egyik asztalnál bárom férfi kártyázott, a másiknál ujságot olvasott valaki, a harmadiknál pedig kegyetlenül pipált a munkáskülsejű ember. Ennyi vendég volt csupán a teremben. Senki sem mondhatta volna róluk, hogy a gazemberek közé tartoznak. Csupán a három kártyázó tűnhetett fel, akik tilalmas kártyajátékot játszottak. Kettőt ismert közülök Neckett, de azok is ismerték őt, de azért, mikor belépett, éppen nem tüntöztették magukat, hanem tovább kártyáztak.

Ez a két ember a paraszt-fosztogatók közé tartozott. Az egyik magas czilindert viselt, amelyet a tarkójára csapott, úgy, hogy a heja kilógott alóla. A gallérja nem volt ugyan már tiszta, de este elfogadható. A kez-lőjén aranygombok ragyogtak. Az arca nem volt csunya. A bajuszkája jó spon volt. A szemén csipetlőt viselt, ami az arcának különös kifejezést adott. Látszott, hogy mar nem fiatal ember.

Másik társa simára borított arcával és nevetésre álló szemével tünt fel. Viseltes ruha volt rajta, a nyakán rózsaszínű gallér. Mindketten a legjobb benyomást kelthették az idegenben. Nyugodtan és öntudatosan kártyáztak. A harmadikat nem ösmerte a titkos rendőr. Bizonyára valami pénzes idegen lehetett, aki a körmük közé került. A monoklis ösmert szerencsejátékos volt és kitűnően értett a vidéki emberek kifosztásához. Ha a horgára került valaki, elcsalta magával és társával megkoppasztotta.

Neckett elment előttük és úgy tett, mintha nem ösmerte volna őket, de a tekintetével mondta: Ismerlek benneteket, nektek sok van már a rováson! A pipázó emberre nem is vetett ügyet, hanem az ujságolvasó vendég asztalához lépett és ott foglalt helyet.

— Jó napot Darby — üdvözölte őt.
— Isten hozta uram — felelte az, mikor föltekintett.

— Van valami ujság?

— Nincs semmi, peéig sokat dotgoztam mondhatom — felelte halkán és a kártyásokra tekintett. Csodálom, hogy a negyedik még nincs itt.

— Talán nincs már pénze.

— Lehet, mert tegnap óriási összeget vesztett, amit könnyedén nem pótolhat.

— Ne mondja! No de menjen, maga mort negyedik. A pénzt adom én — mondta a titkos rendőr és két aranyat nyomott a markába.

— Ez elég lesz — suttozta Derby és zsebre tette a pénzt.

— Nem hiszem, hogy elég lenne, de ha szüksége lesz pénzre, csak szóljon, adok én, amennyi kell. Csak azután vigyázzon és ügyesen csinálja a dolgát — mondta a titkos rendőr és bizalmasan megveregette Derby vállát.

Ezzel vége is szakadt a beszélgetésnek és Darby újra az ujságolvasásba merült, Neckett pedig egyik pohár sört a másik után itta meg, a nélkül, hogy a kártyázókra tekintene.

(Folytatjuk.)

Szerkesztői üzenetek.

Than Gyula szerkesztő Debreczen. Morvay Károly bátyánk, a magyar nemesi világ ezen jellegzetes tollú írója, Margitán lakik. Ha máskor még közölni akarjátok lapunkban *megjelent tárczáit*, mint legutóbb a »A nagy idők asszonyait«, szíveskedjétek az engedelmét kikérni... Mi a magunk részéről örvendünk, ha néhanap az ilyen hamisítatlan, nemes, magyar irányú szépirásoknak is helyt adtok. Csak előre!

O. G. Debreczen. Mikor kapjuk meg a Knyáz Potemkin derék munkáiról írott- és ígért verset? Nem felejtettük el. Várjuk az ígért beváltását.

Eladó házhelyek.

A Vecsey-Bruckner-féle kegyes alapítvány folytán a debreczeni ref. Egyház tulajdonát képező azon földterület, mely a hadházi ut mentén az Apafy-utca és Ferencz József lovassági lak-tanya között fekszik, 300 négyszögöles házhelyekké földarabolatván: e házhelyek mérsékelt áron s igen kedvező részletfizetési feltételek mellett eladók.

Értekezhetni Márton Imre egyházi ügyvédnél Piacz-u. 44. sz. alatt.

Debreczen, 1905. április 20.

A debreczeni ref. egyház küldöttsége.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Angol blous zephyrek.

Franczia batistok.

Mosó Grenadinok.

Székely férfi mosó szövetek!

Óriási raktára.

830/1905. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 1368/2. 1905. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Kálmán József részére Friedmann Lipót debreczeni lakostól 108 korona tőke, ennek 1905. évi márczius hó 24. napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 55 kor. 02 fillér perköltség erejéig 1905. évi május hó 9-én bíróság felül foglalt és 1070 koronára becsült butorokból álló ingóságok **1905. évi július hó 5-én délután 4 órakor** kezdetét vendő és Csokonai utca 16. sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1905. évi június hó 5-én.

Oláh Géza bírói kiküldött.

Tisztításhoz csak

Globus
Tisztítókivonat

hasznádjunk
Legjobb tisztítószer
a világon

Megérkeztek

a tavaszi idényre a legújabb

Női divatszövetek,
Gyapju és borduros Delainek

50 krtól feljebb.

Blouse selymek
Divatos ruhadiszek

Csipkék, szallagok és belésárak

Szabó Lajos fiai cégénél
DEBRECZEN, Rózsater.

3627/1905. Tk.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni királyi törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Goldstein Gizella végrehajtható Nagy Sándor végrehajtást szenvedő elleni 41 kor. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék területén levő Debreczen sz. kir. város határában fekvő a debreczeni pusztá halápi 141 sz. tjkben 394 hrsz. alatt felvett végrehajtást szenvedett nevén álló kaszálló ingatlanra a Debreczen sz. kir. város közönsége javára favagatás idején a fahordó szekereknek karpótlás nélküli szabad járás kelése, továbbá a fahordó helyekhez, valamint a netán építendő v suthoz szükséges területeknek kártalanítás melletti elfoglalása a város makk bérleje szerződésének járaskelése s a vadászati jognak érvényesítéséből álló C 1 alatt b bekelezett szolgalmi jognak továbbá a kaszálló birtokok javára közös téli legeltetés téréseiből álló C 2 alatt bekebelezett szolgalmi jognak feketlen épségben tartása mellett az özvegy Nagy Jánosné Kovács Sára javára C 14 sor-szám alatt bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jognak pedig feltételes igényben tartása mellett 648 korona ezennel megállapított kiállítási árban elrendeltetik.

Ha azonban az ingatlan az özv. Nagy Jánosné Kovács Sára javára C 14 alatt bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jog fentartásával o y aron adatnék el, mely a szolgalmi tkvi bejegyzését megelőző tehertertelek fedezete szempontjából ezennel megállapított 2000 koronát meg nem üti az árverés hatálytalanná valik és az ingatlan ezen szolgalmi jog fenntartása nélkül a kitűzött határnapon nyomban elárvereztetik.

A fentebb megjelölt ingatlan az **1905. évi július hó 18 ik napján délután 3 órakor** e kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiállítási áron alul is e adatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsáranak 10% at, ugyanis 64 kor. 80 fillért készpénzben vagy az 1881 LX. t. cz. 42 §-ában jeltett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1 en 3333 sz. alatt I. M. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnal előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt atszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Debreczen, 1905. május 2-án.

Bolváry Lajos kir. tázéki bíró

Apró hirdetések.

10 szög 10 fillér, szentül minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkkel szedett minden szó 4 fillér. — Vidéki tudakozásnak tessék válaszbélyeget csatolni.

„Báránym“ jellegre levél van a kiadóba.

Egy intelligens művelt izr. család hajlandó cserébe fogadni egy fiút vagy leányt, hol a német nyelvet tökéletesen elsajátíthatja. Bővebbet a kiadóhivatal.

Fiatl rőfös segéd azonnali belépésre főlvetetik. Czim a kiadóhivatalban.

Kocsi. Féderes kis kocsi 1 lóra megvétetik Piacz-utca 45.

Pinczer tanoncz felvétetik a Dreher söresarnokban.

Egy 2-4 felső osztályt végzett fiu gyakornokul felvétetik Slachta János fűszer- és vas kereskedésében H. Nánáson.

Szólósgazdák szövetkezeténél Piacz-utca 83 Török Gabor-féle habzó bor kapható.

Órák, ékszerek minden kivitelben legolcsóbban csakis Kurián Gvula órás és ékszerésznél Debreczen, Piacz-utca 42. Egy tanuló fölétetik.

Kézimunkák, hozzávaló kellékek, előnyomda, harisnyák, keztük nagy választékban Benyáts Emil kézimunka üzletében Debreczen, Tiszapalota.

Kefir tej kapható Egyháztér 5. 1-ső ajtó balról az udvarban.

Kerékpárok, Dianna, Premier, Puch & Comp-féle, Stiria egyedül csakis Keszler A., nál kaphatók Debreczen, Piacz- és Simonffy-utca sarok.

Ingyen csak az kapja az 1906-ik évi nap-tárunkat, ki legalább 1/2 év óta előfizetője lapunknak.

Az eleméri állomáshoz közel a Boda szállás kertben 1 hold szőlő, épülettel együtt eladó. Czim a kiadóban.

Csinosan butorozott udvari szoba a törvény szék mellett, külön bejárata, előszobával kiadó. Czim a kiadóban.

Nádszék fonások a legolcsóbban készítettnek Bethlen-u. 56. sz. a.

Makulatura felvágatlan olcsón kapható a kiadóban.

Házilag készített boreczet eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Egy udvari két szoba, konyha, fűskamra továbbá külön egy udvari egy szobás lakás végül egy üveggel fedett nagy szin, műhelynek vagy raktárnak mellék szinnekkel együtt aug. 1-re kiadó. Széchényi-utca 27. sz. a. (Bejárat a Simonffy-utca felől is.) Értekezhetni az utcza lakásban.

Pormentesítő olaj, kitünő minőségű, gyorsan száradó, olcsóbb és jobb minden lakk-felénél. Kapható Darvas Miksa fűszer- és festék üzletében, Teleki és Deák Ferencz-utca sarkán. Telefon 294.

Eladó borok. Nagyobb mennyiségű 1903. évi termésű ménes fehér rizling és bakator faju szőlőkből összeszűretelve, úgy hordónként, valamint 50 literen felüli mennyiségekben is magán fogyasztóknak, 10 hektoliter 1904. évi veres bor kitünő minőségű jutányos árak mellett Székelyhidon Kovács Lajos bortermelőnél.

Uzleti könyvek félárban kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49.

Uri táncztanfolyam.

Van zerecsém a n. é. közönsége értesíteni, hogy Debreczen városában

nyári táncztanfolyamot

létesíték. Mint szakképzett táncztanító azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legújabb és modern tánczokat taníthatom.

Magyarország legnagyobb városainak a legelőkelőbb családoknál tanítottam és erről írott előismeréseim is vannak.

A táncztanfolyam július hó 8 án nyílik meg a „Bika“ szálloda cukrásztermében.

Beiratásokat elfogadok lakásomon M. K. lós-utca 18. sz. a kapuval szemben.

Tisztelettel

Steiner Márton

okl. táncztanító.

Megérkeztek

a tavaszi és nyári idényre a legújabb mintájú gyapjú Delainek, selyem batistok, ajours fehér és fekete piqué batistok, Cosmanosi kartonok, Harisnyák, keztük és mindennemű rövidárú nagy választék elsőrendű minőségű vászon és asztalneműekben. — Szolid, olcsó, szabott árak mellett

Nádudvary Lajos

vászon-, kézmű- és rövidáru raktárában Vágó Andor fele üzlet, Piacz u. 28.

Boreladás.

A gróf Dégenfeld József és dr. Balkányi Miklós urak

„Erzsébet“ szőlőtelepén

kitünő kétszer lehuzott, tisztán kezelt

„Szerjő“ bor hectonként 18 forintjával „Kövidinka“ „ 17 „

kapható, vevő hordójába lehuzva, Debreczenben „Erzsébet“ szőlőtelepen átveve. Telefon szám 159.

Gallérok 12 krtól. kézellők 20 krtól.

Nyakkendők 15 krtól feljebb.

Flanel és selyem turista ingek 120-tól.

Fehér és szines alsó szoknyák 120-tól.

Fiu és leány ruhák.

Empir s Reform kötények.

Mosó áruk nagy választékban.

Olcsó, szabott árakban

DOSZPOLY JÁNOS utódánál

Főter, Tisza-palota.

Az Alföldi takarékpénztár DEBRECZENBEN, Piacz-utca saját ház.

Elfogad betéteket

4% kamatozás mellett.

Kölcsönöket nyújt

váltókra, kötelezvényekre, értékpapírokra, valamint helybeli és vidéki pénzintézetek részvényeire.

Óvadékkölcsönöket ad

vállalkozóknak, bérlőknek, hivatalnokoknak.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra és házakra

Vesz és elad

Értékpapírokat, nevezetesen bel- és külföldi járadékokat, zálogleveleket, sorsjegyeket részvényeket a legkedvezőbb napi árfolyamon.

Raktárvállalata elfogad árut beraktározás céljából és arra előleget is nyújt a legelőnyösebb feltételek mellett.

Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál az intézet ügyvezetője.

Magyar orvosok! Csak magyar fürdőt ajánljatok!

Bártfa gyógyfürdő

Fürdőidény: május 15-től szeptember 30-ig.

Kárpáti gyógy-, üdülő és fürdőhely, 382 m. a tenger színe felett. Posta, Távirde és vasúti állomás. Gyorsvonatokhoz közvetlen kocsik. O cs. és kir. felsége Erzsébet királyné tartózkodási helye 1895-ben. Pompás szállodák, gyógyház, magánvillák, éttermek és kávéházak. Magánfogatok részére istállók és kocsiszínek. Lawn-tenis-pálya. Gyermekek-játzóhelyek. Villamos világítás. Clubélet (Bártfa-fürdői Park-Club, Könyvtár, társalgó- és zenetermek. Pompás turisztika, vadászterület, 6000 hold gyönyörű fenyveserdő.

Gyógyja Vaslatok. Vérszegénység, oly idegbajosoknál és vagy kimerülésen alapulnak: női ivarszerek különféle bajainál, sápkór, vérhiány; terméketlenség és tehetetlenség; kimerülésnél súlyosabb betegségek után, váltóláz, görvélly és angol-kór; a szívek megbetegedéseinek. Egyedül álló utókura karlsbadi marienbadi, balfi, lipiki fűdők használata után. — ORVOSOK: Tiszti fürdőorvos: Dr. Hintz Henrik közeg, tanácsos, továbbá: Dr. Blumenfeld Armin Dr. Kanarik J., Dr. Szörényi Tivadár, Dr. Grossman Dezső, Dr. Cséri János Győri Dr. Ilona rendelő orvosok.

Az elmúlt évadban a vendégek száma 5000 volt.

Felvilágosítás és prospektussal készségesen szolgál a fürdőigazgatóság Bártfa-fürdő.

Országos hírű modern hidegvíz gyógyintézet! Három ásványvíz-fürdő! Hideg és meleg ásványvíz. Telített szénsavas fürdők. Nauheim-kúra. Magyarország legkiválóbb szivgyógyfürdője. Villany, fenyő és vasláp-fürdők. (bártfai vasláp-bél.) Ivókúra: Égvényes, sós, vasas vizek. könnyen emészthetőek.

Orvos forrás felülmúlja mindenben a Selters vizet!

Villamos gyógykezelés, massage, tej, savó- és kefir kúra- Pormentes, ózomodus hegyi levegő. Penyvesek által terjesztett üdítő balsamos illat. — Pensió elő- és utóidényben 8 kor. főidényben 12 kor.